

JAARBOEK VOOR
MUNT- EN PENNINGKUNDE

41

KON. NED. GENOOTSCHAP VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE
AMSTERDAM 1954

Commissie van Redactie: Dr. H. Enno van Gelder, Voorburg;
Dr. A. Gorter, Bilthoven; O. N. Keuzenkamp-Roovers, Groningen;
A. van der Wiel, Ede; Dr. A. N. Zadoks-Josephus Jitta, Amsterdam.

Alle correspondentie betreffende redactie en administratie te richten
aan het secretariaat: Lange Voorhout 50, 's-Gravenhage.

MUNTVONDSTEN

Bylandse Waard 1954 — In de Bylandse Waard is een muntvondst gedaan van 57 republikeinse en 4 vroeg-keizerlijke denarii. Dit is van des te meer belang, daar vondsten van republikeinse denarii hier te lande uiterst schaars zijn. Slechts vondsten in Friesland ¹⁾ en te Venlo ²⁾ zijn vermeld.

In het 1e kwart van de 2e eeuw v. C. wordt de denarius ingevoerd; deze sluit niet meer, als de vroegere zilverstukken, bij de Griekse drachme aan maar is gebaseerd op de Midden-Italische as. Hij draagt het waardeteken X (= 10 as). De zorg voor de aanmunting was aan een college van 3 muntmeesters toevertrouwd, de *Triumviri Monetales*. Met dit ambt begonnen jonge magistraten hun carrière. In het midden van de 2e eeuw komt op de denarius eerst het teken, dan de naam van de leidende muntmeester en wordt de voorstelling steeds persoonlijker.

Buiten Rome had de *imperator* het recht gouden en zilveren munten te slaan ten behoeve van de troepen. Hierop baseerden Augustus en na hem de andere keizers het privilege de gouden en zilveren munten te slaan, terwijl de bronzen munten aan de senaat bleef voorbehouden. De vroeg-keizerlijke denarii werden dan ook zorgvuldig buiten Rome geslagen. Zo zijn de munten van Octavianus en van Augustus in deze vondst in het Oosten en in Lugdunum (Lyon) geslagen.

Republikeinse denarii

137—4	Papirius Carbo	Syd. 415
137—4	C. Porcius Cato	„ 417
c. 120	M. Baebius Tampilus	„ 489
119—10	Cn. Domitius Ahenobarbus	„ 514
110—8	Mn. Fourius Philus	„ 529
c. 109	M. Aemilius Lepidus	„ 554
96—5	Q. Minucius Thermus	„ 592
c. 93	L. Cassius Caecilianus	„ 594
100—95	L. Thorius Balbus	„ 598 2 ex.
96—4	P. Cornelius Lentulus	„ 604.
90—89	L. Calpurnius Piso	„ 655/6

88	Q. Titius	„ 691; 692
88	L. Titurius	„ 698
c. 83	P. Fourius Crassipes	„ 735
82—1	L. Marcius Censorinus	„ 737
82—1	P. Crepusius	„ 738a
c. 80	C. Norbanus	„ 739
c. 79	C. Marius C. f. Capito	„ 744b
c. 79	A. Postumius A. f. S. n. Albinus	„ 745; 746 2 ex.
82—1	L. Cornelius Sulla	„ 756/7
	L. Manlius	
c. 76	M. Volteius	„ 775; 777
c. 73	C. Egnatius Maxsumus	„ 787
c. 62	C. Coelius Calvus	„ 894a
c. 60	Hosidius C. f. Ceta	„ 903
c. 60	Q. Caepio Brutus	„ 907
58	M. Aemilius Scaurus	„ 912
55	P. Aemilius Scaurus	„ 927
	L. Scribonius Libo	
c. 54	A. Plautius	„ 932
52—50	C. Cassius Longinus	„ 935b
49—8	Q. Sicinius	„ 938
c. 48	C. Vibius Pansa	„ 945
c. 46	Mn. Cordius Rufus	„ 976
c. 45	T. Carisius	„ 982; 983; 984a
c. 45	C. Considius Paetus	„ 991
54—1	C. Julius Caesar	„ 1006 2 ex.
c. 50	C. Julius Caesar	„ 1009 2 ex.
c. 48	C. Julius Caesar	„ 1013
c. 44	C. Cossutius Maridianus	„ 1067/8
c. 41	P. Clodius	„ 1117
40—39	M. Antonius, Octavianus	„ 1192; 1194 2 ex.
31	M. Antonius, D. Turullius	„ 1211a
34	M. Antonius	„ 1209 2 ex.
36	Octavianus	„ 1334; 1338
38—6	Sex. Pompeius Magnus Pius	„ 1347

Keizerlijke denarii

29—7	Octavianus	BMC 625
11—9	Augustus	„ 476, RIC 338, C 154v

8?	Augustus	„	501	„	348	„	40
2—11 n. C.	Augustus	„	530	„	350	„	43

A. N. Z.—J. J.

¹⁾ P. C. J. A. Boeles, *Friesland tot de elfde eeuw*, 's-Gravenhage 1951², blz. 143 e.v.

²⁾ A. W. Byvanck, *Excerpta Romana III*, 's-Gravenhage 1947, blz. 56.

SUMMARY

Bylandse Waard, 1954 — Near Nimègue a hoard of 57 republican and 4 early Imperial *denarii* has come to light.

Bargercompascuum (Dr.) — Een buitengewoon belangrijke vondst is hier gedaan. 313 Keizersdenarii, van Nero tot Commodus, zijn te voorschijn gekomen, tezamen met de resten van een leren beurs en een stuk van de gordel, waaraan deze bevestigd was. Bovendien is de veenkluit, waarop de vondst lag, bewaard gebleven, zodat deze aan een pollenanalyse onderworpen kon worden ¹⁾. De schat maakt de indruk niet begraven, maar voor korte tijd veilig weggestopt te zijn.

Uitvoerige publicatie van beurs, munten en pollenanalyse gezamenlijk is in voorbereiding. De beurs, kundig gerestaureerd, en de munten zijn door het Provinciaal Museum te Assen aangekocht. Wij danken de directeur de heer G. C. Helbers en Dr. W. Glasbergen, aan dit museum en aan het Biologisch-Archeologisch Instituut te Groningen verbonden, voor hun toestemming deze vondst reeds hier te mogen publiceren.

Nero	RIC	52, 53, 56
Otho	RIC	3, 12
Vitellius	RIC	18, 20, 22
Vespasianus	RIC	10 (3 ex.), 15, 30 (4 ex.), 42, 60 var., 65, 75 (3 ex.), 77, 86?, 90 (4 ex.), 124, 185, 218, 238, 362, ? (69—74), ? (74—79)
Titus	RIC	8, 25b, 49
Domitianus	RIC	137, 154, 155, 173 var., 178, 191, 197
Nerva	RIC	9, 14, 15, 16, 17
Trajanus	RIC	9, 12, 21, 37, 40, 49, 52, 54?, 58 (3 ex.), 59 (2 ex.), 60 (3 ex.), 67 (2 ex.), 116, 118, 119, 119 of 121, 128 (3 ex.), 131, 142 (3 ex.), 212 (2 ex.), 220, ? (103—111), 274, 315, 318, 331, 332, 334, 337, 343, 347, 353, BMC 385, 390, 626
Hadrianus	RIC	38, 39, 39b, 42, 45, 77, 80, 82, 83 (2 ex.), 96, 100, 101 (2 ex.), 120 (2 ex.), 126, 127, 129, 137, 161 (2 ex.), 163, 169, 172, 175 (3 ex.), 182, 183, 184, 202, 218, 228, 230 (2 ex.), 234, 244, 256, 257, 261, 266, 267, 274 (2 ex.), 276 (3 ex.), 280, 296 (2 ex.), 332, 338, 345, 398, 411 var., 422, 436a (2 ex.), BMC Pontus vgl. blz. 22 (167 = 136 n. C.)
Antonius Pius	RIC	11 (2 ex.), 12, 26, 54, 61, 63b, 64, 64 (geplateerd), 112, 129, 136, 137, 153, 164, 176? (geplateerd), 179, 181 (4 ex.), 201, 202, 203, 205, 209, 216, 221, 229a (2 ex.), 230 (2 ex.), 231, 238, 239, 240, 249 (2 ex.), 251?, 252, 253, 254, 260, 264, 265, 274 (2 ex.), 275 (2 ex.), 294b, 343, 344, 347, 348, 351 (5 ex.), 358, 361 (2 ex.), 362 (4 ex.), 363, 368, 373 (2 ex.), 374, 378, 384, 394a (3 ex.), 417a, 424, 426, 429 (3 ex.), 444, 448d, 450b,

		453, 454, 458, 463, 466, 467b, 468, 473, 475a, 475b, 496, 497, 508, 515 (2 ex.), 515 var., BMC 918
Marcus Aurelius	RIC	2, 35, 51 (2 ex.), 70, 141, 163, 211 (2 ex.), 259, 304, 353, 377, 429, 431, 433, 438, 441, 442, 444, 463 (2 ex.), 501, 505, 537, 561, 674, 686, 688, 694, 696, 712 (3 ex.), 737, 744, 745, 788 (2 ex.).
Commodus	RIC	59, 101, 121, 157, 159, 193 (geplateerd), 267, 273, 279 (2 ex.), 281

A. N. Z.-J. J.

¹⁾ W. van Zeist, *Pollen Analytical Investigations in the Netherlands, with special reference to archaeology*, Amsterdam 1955, blz. 27—29.

SUMMARY

Bargercompascum (Dr.), 1954 — 313 Imperial *denarii*, ranging from Nero till Commodus, have been found together with the remains of a leather purse and girdle. Moreover, a small peat monolith representing the find level has been preserved which has been subjected to a pollen analysis¹⁾. It is likely that this hoard had not been buried but was carefully hid for a short time.

Full particulars of the purse, the coin find and the pollen analysis will be shortly published elsewhere. The purse, carefully restored, and the coins have been acquired by the Provincial Museum at Assen.

Landsmeer — In September 1951 werden bij baggerwerkzaamheden onder Landsmeer 60 grote zilveren munten gevonden. Bij onderzoek bleken de stukken vrijwel alle zeer ernstig geoxydeerd te zijn, zodat zij een onooglijk voorkomen hadden en slechts met moeite gedetermineerd konden worden. De vondst bevatte uitsluitend rijksdaalders door Duitse en Nederlandse muntheren geslagen op grond van de Reichsmünzordnung van 1566 en enkele oudere Nederlandse daalders.

Rijksdaalders

Luik, Gerard van Groesbeek	1567 (2), 1568 (4), 1569 (2), 1570 (2)	10
Kamerijk, Maximiliaan van Bergen	1567, 1568, 1569 (4)	6
Stavelot, Christoph van Manderscheid	1568	1
Thorn, Margaretha van Brederode	1569 (4)	4
Drie steden van Overijsel	1567 (3), 1569 (2), 1570	6
Keulen, Salentin van Isenburg	1568 (3), 1569	4
Stad Keulen	1567 (3), 1568 (2), 1569 (4), 1570 (2)	11
Stad Neuss	1569 (2)	2
Gulik-Berg, Willem V	1567 (4)	4
Oost-Friesland, Johan en Edzard	1569, 1579	2
Brunswijk-Wolfenbüttel, Hendrik	1567, 1568	2
Stad Lüneburg	1568	1
Stad Lübeck	1568	1
Mansfeld, Peter Ernst, Christoph en Johan	1568	1
Stolberg-Wernigerode, Lodewijk	1567	1

Halve rijksdaalder

Luik, Gerard van Groesbeek 1567 1

Nederlandse daalders

Hoorne, Philips van Montmorency (van der Chijs II, 8). 1

Rekkem, Herman van Lynden (Wolters 27) 1

Onbekende muntheer, St. Luderusdaalder (de Voogt, Bijdr. 2, no. 35) 1

Merkwaardig in deze vondst is in de eerste plaats hetgeen ontbreekt: in tegenstelling tot de vrij talrijke vondsten, die in onze streken in dezelfde jaren — te Landsmeer is 1570 het jongste jaartal — verborgen zijn, werden hier, midden in Holland, noch Philipsdaalders, noch Bourgondische kruisrijksdaalders aangetroffen, die gewoonlijk de grote massa van de Nederlandse vondsten uitmaken. Zoals bekend werden in de jaren 1557—1567 in alle Nederlandse munthuizen miljoenen Philipsdaalders en onderdelen aangemunt, waardoor de oude munten uit de tijd van Karel V en Philips de Schone uit de omloop verdwenen.

In 1567 kwam een muntverdrag tussen de Nederlanden en het Duitse Rijk tot stand, op grond waarvan rijksdaalders van gelijk gewicht en gehalte geslagen werden, in de Bourgondische Nederlanden de kruisrijksdaalders, in de Duitse territoria en in de Nederlandse nog onder het Rijk ressorterende munthuizen de rijksdaalders met rijksadelaar en naam van keizer Maximiliaan II. Deze kwamen thans naast de Philipsdaalders in omloop. Waarom nu te Landsmeer in of kort na 1570 uitsluitend exemplaren van de laatste categorie in de grond gestopt werden, blijkt niet. Temeer valt dit op, omdat ook Duitse daalders uit de periode vóór 1567 geheel ontbreken, die in het algemeen naast de nieuwe rijksdaalders bleven courseren. De enige vreemde toevoëging zijn de drie Nederlandse daalders, alle voor 1567 geslagen, die om hun geringe waarde in de Nederlanden reeds lang verboden waren.

H. E. v. G.

SUMMARY

Landsmeer (N.H.), 1951 — This find consists of German and Netherlands rixdollars issued according to the Reichsmünzordnung of 1566 and of some older Netherlands dollars. The lack of Philip-dollars and of Burgundian rixdollars is highly peculiar.

Rijperkerk — In Mei 1954 werd op een erf van een boerderij te Rijperkerk (Tietjerksteradeel) een kruikje met 22 zilveren munten gevonden. Het zijn alle Nederlandse munten, overwegend uit de oorlogsjaren 1576—1579. De vondst vormt wederom een duidelijke aanwijzing, dat het eerst door de Staten van Holland en vervolgens door de Staten-Generaal uitgegeven oorlogsgeld met gedwongen koers gedurende korte tijd de omloop in ons land vrijwel geheel beheerst heeft.

Philipsdaalder, Brabant 1559 en 1573	2
Statendaalder, Gelderland 1578, Vlaanderen 1579, Doornik 157(8), 3 Halve Statendaalder, Brabant (Antw.) 1577 (4); Brabant (Bruss.) 1577; Vlaanderen 1577 (2)	7
Leeuwendaalder, Holland 1576 (1 ex. type Verk. 48, 2)	9
Uniedaalder, Utrecht 1579	1

H. E. v. G.

SUMMARY

Rijperkerk (Fr.). 1954 — A jar has been found containing 22 silver coins. All have been struck in the Netherlands, mostly in the war-years 1576—1579. Another clear indication that the war money with enforced rate — issued first by the States of Holland and then by the States-General — has dominated the currency for a short period.

De vondst Sneek 1947 — In *Jaarboek 33/34 (1946/47)*, p. 144 wordt een interessante vondst uit de 17e eeuw beschreven van 40 Nederlandse, Franse, Engelse en Italiaanse munten benevens 107 Spaanse „zilveren realen en meervouden hiervan, voor het merendeel zeer beschadigd”, die niet nader gespecificeerd worden. Sedert deze publicatie zijn verscheidene nieuwe bijdragen over de Spaanse munten van die tijd verschenen, die het thans mogelijk en wenselijk maken nader op deze stukken in te gaan, wat gelukkig nog mogelijk is, aangezien de gehele vondst te Sneek bewaard wordt, grotendeels in het Fries Scheepvaart Museum, enkele specimina in vitrines ten Stadhuize.

De Spaanse munten zien er inderdaad, zoals steeds het geval is bijzonder onooglijk uit; dit is echter niet het gevolg van beschadiging, doch van de verregaand onzorgvuldige fabricage, die toenmaals in de Spaanse en Spaans-Amerikaanse ateliers gebruikelijk was. Het is dan ook niet mogelijk gebleken van alle munten de kentekens vast te stellen in het bijzonder bleek het in vele gevallen onmogelijk het volgnummer van de gelijknamige koningen Philips II en Philips III te herkennen. Vrij volledig konden de op ieder stuk voorkomende letters, waarvan de eerste het atelier, de tweede de verantwoordelijke essayeur aan-

duiden, gevonden worden; evenzo de waardecijfers, die overigens ook uit het gewicht kunnen gereconstrueerd worden.

Alle stukken hebben hetzelfde type:

Vz. gekroond koninklijk wapen, links boven elkaar muntletter en letter van de essayeur (in de lijst eenvoudigheidshalve achter elkaar geschreven), rechts waardecijfer (dikwijls verticaal geplaatst); kz. in achtpas het gevierendeelde wapen Castilië-Leon. Het omschrift (van vz. en kz. tezamen) luidt in verschillende afkortingen: PHILIPPVS (II OF III) DEI GRATIA HISPANIARVM ET INDIARVM REX.

Koningsnaam	muntplaats	links — van wapen — rechts	aantal in vondst
<i>Stukken van 8 realen</i>			
Philips II of III	Sevilla	SB	VIII 1
Idem	Toledo	TC	VIII 1
Idem	Spaans atelier	?	VIII 3
Philips II	Mexico	MF en ?	8 2
Philips III	Mexico	?	8 3
Philips II of III	Mexico	MF	8 9
Philips II	Potosí	PA (1), PB (3), PC (1), PR (3)	VIII 8
Philips III	Potosí	PR	VIII 4
<i>Stukken van 4 realen</i>			
Philips II	Sevilla	SH, SB	III 2
Philips III	Sevilla	SB (2), SV (2)	III 4
Philips II of III	Sevilla	SB (4), S? (2)	III 6
Philips II	Toledo	TCIII	? 1
Philips II of III	Toledo	TC	III 3
Idem	Granada	GD	III 2
Philips III	Granada	GM	III 1
Philips II of III	Spaans atelier	?	III 13
Philips II	Mexico	MO	III 2
Philips II of III	Mexico	MF	4 8
Philips III	Mexico	MF (3), MD (2)	4 5
Philips II of III	Mexico	?	4 4
Philips II	Potosí	PB	III 1
<i>Stukken van 2 realen</i>			
Philips II	Sevilla	SB	? 1
Idem	Sevilla	SIIB	95 1
Philips III	Sevilla	SV	II 1
Philips II	Toledo	TC2	1593 1
Philips II of III	Toledo	TC	II 2
Idem	Spaans atelier	?	II 8
Philips II of III	Mexico	MF	II 3
Philips II	Potosí	PA	II 1
Philips II of III	Amer. atelier	?	II 2

Het blijkt, dat de grote 8-realen stukken of Spaanse matten voor het grootste deel uit de Amerikaanse munthuizen afkomstig zijn (5 Spaanse en 26 Amerikaanse), de kleinere stukken daarentegen voor

het merendeel uit Spanje zelf (4-realen: 32 Spaanse tegen 20 Amerikaanse; 2 realen: 14 Spaanse tegen 6 Amerikaanse). De kwaliteit van de afwerking is voor beide groepen ongeveer dezelfde.

Merkwaardiger is vast te stellen, dat een zo groot deel van de stukken eerst onder Philips III, dus na 1598, geslagen is. De naam van Philips II kon op 20 stukken met zekerheid worden vastgesteld, die van zijn zoon Philips III op 18 stukken. Men mag dus aannemen, dat de gehele partij over beiden ongeveer gelijkelijk was verdeeld. Dit wijst op de mogelijkheid, dat de vondst nog enkele jaren later gedateerd zou moeten worden, dan het jaartal van de jongste gedateerde munten, de beide Engelse munten van 1604, zou doen aannemen.

De gehele vondst bestaat dan enerzijds uit een groot aantal recente Spaanse munten (de aanmunting op grote schaal begint eerst in de laatste jaren van Philips II) en een hoeveelheid oudere Nederlandse munten, terwijl alle (toch in grote hoeveelheden aangemunt) latere Noord-Nederlandse munten geheel ontbreken. Dit wettigt het vermoeden, dat de stukken niet als munten, die later weer uitgegeven zouden worden, zijn bijeengebracht (al waren de Philipsdaalders nog gangbare munt), doch in de eerste plaats als zilver zijn gewaardeerd. Hiertoe leenden zich zowel de Spaanse munten, die in deze vorm als munt zeker niet gewild waren, maar veel gebezigd werden als materiaal voor de munthuizen, als de oude Philipsdaalders, die uit zilver van bijzonder hoog, in het begin van de 17e eeuw hier niet meer gebruikelijk gehalte waren vervaardigd.

H. E. v. G.

SUMMARY

Sneek (Fr.), 1947 — The Spanish coins of the Sneek find published in *Jaarboek 33/34* (1946/7), are now listed for the first time. The large pieces mostly come from the American minthouses, the smaller ones from Spain. The large quantity of coins of Philip III points to a later date than 1604, as had been assumed before. Earlier Netherlands coins have probably been preferred to new ones because of their high alloy.

Nieuwe Niedorp — Eind 1953 werd door de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst de geschiktheid voor de aanplant van fruit onderzocht van een perceel grasland te Nieuwe Niedorp. Uit het daarna uitgevoerde profiel bleek, dat deze grond oude „cultuurgrond” was, met een dikke tot zeer dikke bouwvoor, terwijl zeer veel onbepaalde scherven en stukjes baksteen werden gevonden. Bij de hierop volgende egalisatie- en drainagewerkzaamheden, voor de fruitteelt vereist, werd op 2 Januari 1954 door een der jongere arbeiders een muntvondst

gedaan. Ongeveer midden op het perceel stootte hij met zijn schop een aarden potje volkomen stuk, waardoor de inhoud, een hoeveelheid zilveren munten over de grond stroomde. Binnen zeer korte tijd waren alle arbeiders bijeen en werden de munten verzameld. In de locale pers verscheen de volgende dag een kort bericht, waarin gesproken werd over 298 munten. Er is door meer deskundigen toen weinig aandacht aan de zaak besteed.

Het heeft mij dan ook in de daarop volgende maanden heel wat moeite gekost alle munten weer op te sporen. Het allergrootste deel, naar schatting 90 procent, kon echter worden achterhaald en geregistreerd. In totaal werden 506 munten achterhaald, en wel 335 dubbele stuivers, 151 schellingen en 29 grotere stukken. Over het algemeen waren vooral de dubbeltjes zeer sterk afgesleten, terwijl de overige stukken niet bijzonder fraai geconserveerd waren.

De jaartallen van de achterhaalde munten lopen van 1582 tot 1665, terwijl één Zeeuwse dubbele stuiver een Franse lelie als klop draagt, die volgens de mening van enkele onderzoekers aangebracht zou zijn door de Franse belegeraars van de stad Aardenburg in 1672¹⁾.

Gelderland

Dubbele stuiver 1614 (3), 1615, 1618, onleesbaar (4)	9
Snaphaanschelling 1582 (met klop van Nijmegen)	1
Zilveren rijder 1660	1

Nijmegen

Arendsschelling 1601	1
----------------------	---

Holland

Dubbele stuiver 1614 (2), 1615 (3), 1616 (11), 1618 (5), 1619 (4), 1628 (4), onleesbaar (54)	83
Rooschelling 1601 (18)	18
Zilveren rijder 1661	1

West-Friesland

Dubbele stuiver 1614 (2), 1625, 1628, onleesbaar (3)	7
Rooschelling 1601 (14), 1629 (9)	23

Zeeland

Dubbele stuiver 1614 (6), 1615 (9), 1616 (7), 1617 (7), 1618 (12), 1619 (14), 1622 (2), 1628, onleesbaar (51)	109
Snaphaanschelling 1583	1
Rooschelling 1601 (9), 1615 (4)	13
Zilveren rijder 1662	1

Utrecht

Dubbele stuiver 1615 (2), 1616 (2), 1618, onleesbaar (7)	12
Rooschelling 1601 (7)	7

Friesland

Dubbele stuiver 1628, 1664, onleesbaar	3
Snaphaanschelling 1599 (6), 1622, 1625, onleesbaar	9

Overijssel

Dubbele stuiver 1614 (2), 1615, 1616 (6), 1617 (5), 1618 (10), 1619 (23), onleesbaar 38	85
--	----

Kampen

Arendsschelling Rudolf II (7), Matthias (36), Ferdinand II (3)	46
Acht-en-twintig stuivers Matthias	1

Zwolle

Arendsschelling Rudolf II (24), Matthias (8)	32
Acht-en-twintig stuivers Matthias	1

Brabant

Halve ducaton Antwerpen 1636, 1639, 1646, 1662	4
Brussel 1637, 1648, 16(5)0	3
Ducaton Antwerpen 1635, 1664 (2), 1665	4
Brussel 1637, 1648, 16 (5)	3

Vlaanderen

Ducaton 16??	1
--------------	---

Niet determineerbaar

In hoofdzaak afgesleten dubbele stuivers	27
--	----

 506

W. F. G. WIESE

¹⁾ Anderen hebben gedacht aan Utrecht. Het staat echter geenszins vast, dat deze klop met de Franse invasie van 1672 in verband staat (noot van de red.).

SUMMARY

Nieuw Niedorp (N.H.), 1954 — A jar has come to light containing more than 500 silver coins, mostly small change. The dates range from 1582 till 1665.

Udenhout — Begin Maart 1954 werden bij de verbouwing van een boerenbehuizing in Udenhout in een oud stuk muur 64 zilveren munten gevonden. De jongste dateert van 1791, zodat wellicht het beruchte jaar 1794 als datum van verberging mag worden aangenomen. De vondst bevatte de volgende stukken:

Verenigde Nederlanden

Zilveren dukaat, Zeeland 1772 (3), 1775, 1776, 1779 (2), 1780, 1784, 1791	10
Halve zilveren dukaat, Zeeland 1762	1
Kwart zilveren dukaat, Zeeland 1772	1
Gulden, Gelderland 1713; Overijssel 1719, 1720	3
Schelling, Utrecht 1679; Gelderland 1681 (2), 1682 (2), onl.; Overijssel 1681, 1686, 1691; Groningen 1673; Nijmegen 1686, 1691; Kampen 1692	13
Dubbele stuiver, Holland 1617; Zeeland 1619?, 1696, onl.; Over- ijssel 1677, 1680, onl. (2); Friesland 1664, 1676, 1706, onl.; Nijmegen 1686 (2); Kampen 1679, onl. (2); Zwolle 167?, onl.; Onherkenbaar 6	25

Zuidelijke Nederlanden

Plaquette van 14 sols, Brabant 1776	1
Escalin, Vlaanderen 1750 (2), 1752, 1753?	5

Frankrijk

Ecu, Lodewijk XV 1726M, 1735K, 1737?; Lodewijk XVI 1785Q, 1790 I	5
---	---

F. J. BINGEN.

SUMMARY

Udenhout (N. Br.) — In the wall of a farm 64 silver coins have been found, the latest of which bears the date 1791.